

**Notitie : Quickscan Flora en Fauna ruimtelijke
ontwikkeling Hoornseweg 26 te Alkmaar**

Datum : 5 september 2016

Projectnummer : 211x08292

Opgesteld door : Ineke Kroes

Er zijn plannen om het perceel aan de Hoornseweg 26 te Alkmaar op te splitsen, om de bouw van een tweede woning mogelijk te maken. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De Wet natuurbescherming (Wnb) beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet geldt sinds 1 januari 2017 en vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet Natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Nature 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Soortenbescherming vanuit de Wet Natuurbescherming
ari

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront- rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode

van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 1 september 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens. Daarnaast is de Flora en Faunabank van de Gemeente Amsterdam geraadpleegd.

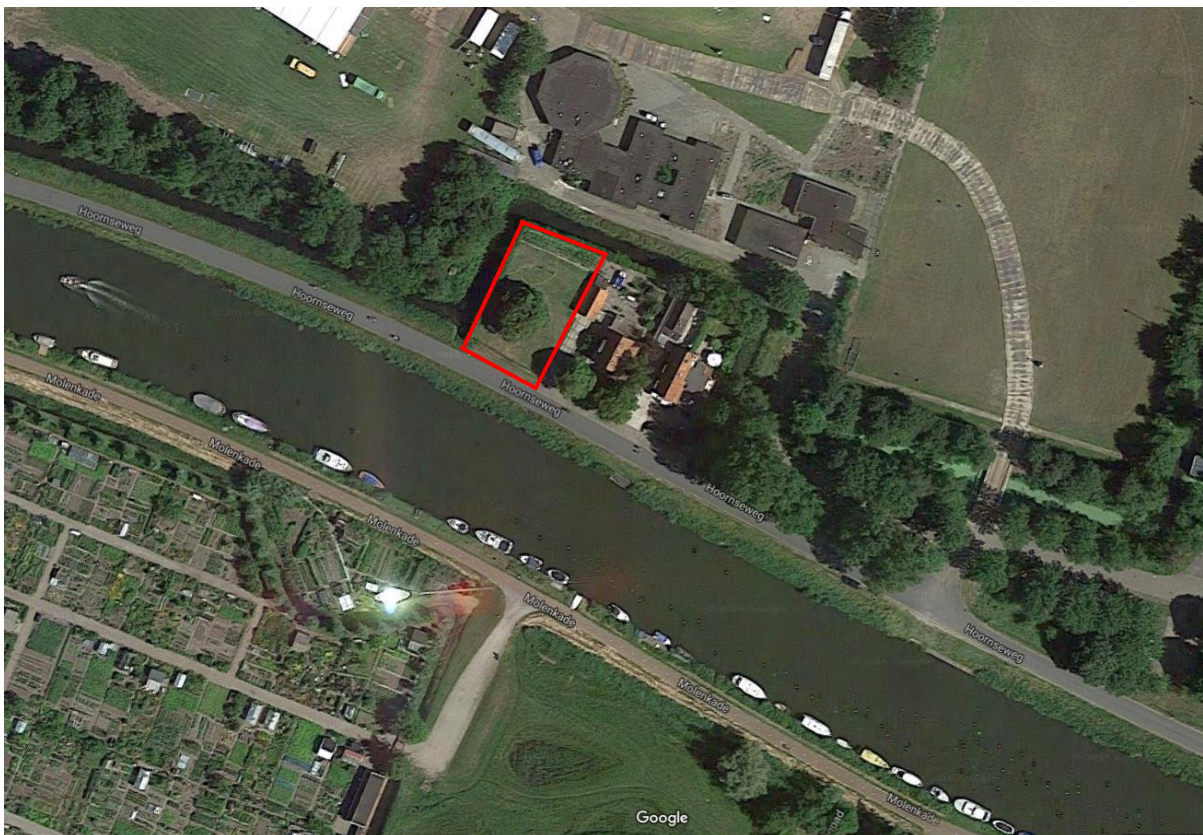
Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

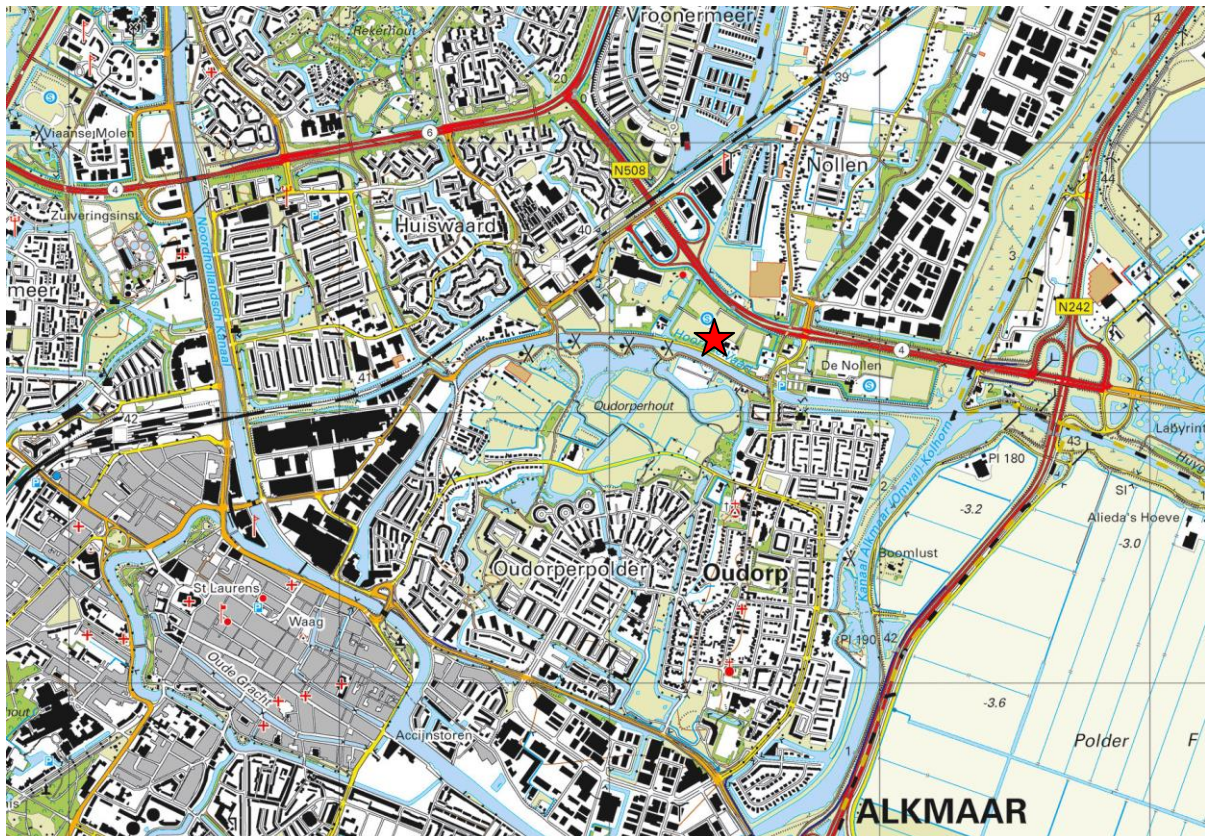
De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt aan de Hoornseweg 26 te Alkmaar, in het oostelijk deel van de stad, aan de Hoornsevaart. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 113,406, Y= 517,225. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto met begrenzing plangebied.

Figuur 2: Topografische kaart plangebied.

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een grasveld met daar op een dikke kastanjeboom. Het grasveld is omringd door een haag die overgroeid is met klimop. Daaromheen is aan de west- en noordzijde een jaarrond waterhoudende watergang. Het plangebied ligt aan een doodlopende weg, met aan de westkant een recent in aanbouw zijnde nieuwbouwwijk. Aan de zuidkant ligt de weg, met daarachter een breed kanaal, de Hoornsevaart. Aan de noordzijde is industrie, en aan de oostzijde staat een woonhuis met daarachter bosschages en een sportpark.

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied zelf, maar wel pal naast het plangebied. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 8) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 3: Overzicht plangebied. Foto genomen vanaf de Hoornseweg, richting het noorden

Figuur 4: Overzicht plangebied. Foto genomen vanuit de noordwesthoek van het plangebied richting het zuidwesten

Figuur 5: Detail van de kastanjeboom. Er zijn geen holtes of kieren.

Figuur 6: Achterste deel van het grasveld, aan de noordkant

Figuur 7: Watergang rondom het plangebied. Foto genomen richting het zuiden

Figuur 8: Watergang rondom het plangebied. Foto genomen richting het oosten

Toekomstige (geplande) situatie

Het project beoogt de splitsing van een perceel, waarop momenteel een woning staat, zodanig dat de bouw van een tweede woning gebouwd kan worden. De toekomstige woning zal mogelijk aan de westrand van het plangebied komen, direct langs de watergang. Bij de bouw van de tweede woning zal een grasveld, een kastanjeboom en de haag met klimopbegroeiing verdwijnen. Vervolgens zal er grondverzet plaatsvinden en wordt de grond bouwrijp gemaakt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De dichtstbijzijnde wettelijke beschermde natuurgebieden zijn het Natura-2000 gebied Schoorlse duinen op 5,8 km afstand, de Eilandspolder op 6,0 km afstand en het Noordhollands Duinreservaat op 7.9 km afstand. Gezien de afstand en de aard van de ontwikkelingen zijn negatieve effecten op het Natura-2000 gebied op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten het Natuurnetwerk Noord-Holland en het Programma Groen zoals is vastgesteld in de Agenda Groen. Door de ontwikkeling zullen geen wezenlijke kenmerken van de

provinciale groenstructuur worden aangetast. In de planvorming hoeft verder geen rekening gehouden te worden met planologisch beschermde gebieden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Er zijn tijdens het veldbezoek in het plangebied geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen binnen en rondom het plangebied. In de directe omgeving en/of het plangebied zijn waarnemingen bekend van beschermde soorten vaatplanten zoals zwartsteel en klein glaskruid. Het voorkomen van genoemde soorten wordt op voorhand uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte standplaatsen en habitat. Negatieve effecten op beschermde vaatplanten wordt op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen grondgebonden zoogdieren of sporen hiervan aangetroffen binnen of rondom het plangebied. Het plangebied vormt geschikt habitat voor enkele soorten algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren zoals o.a. huisspitsmuis, veldmuis, etc. (Wnb-andere soorten). Strenger beschermde grondgebonden zoogdieren zijn vanuit de omgeving niet bekend. Uit bronnenonderzoek blijkt niet dat in de omgeving van het plangebied verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn. Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren worden op voorhand uitgesloten.

Effectbeoordeling

Voor soorten geldt een algemene vrijstelling van de Wet Natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis vleermuis (wnb-hrl). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Potentiële verblijfplaatsen in de vorm van spleten of hopen in bomen zijn niet aangetroffen. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Negatieve effecten op rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten. De haag met klimopbegroeiing heeft aan de westkant geen verbinding, het is een open einde. Om die reden is de haag niet geschikt als vliegroute. Het grasveld is mogelijk in geringe mate geschikt als foerageergebied. Echter er is in de omgeving ruim voldoende vergelijkbaar of meer geschikt foerageergebied aanwezig. Er verdwijnt geen mogelijk essentieel foerageergebied. Negatieve effecten op vleermuizen zijn op voorhand uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn er rond het plangebied geen broedvogels waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties aangetroffen. Waarnemingen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) zoals huismus, gierzwaluw en enkele roofvogels zijn bekend in en nabij het plangebied. Het plangebied biedt

geen geschikte huisvestingsmogelijkheden en zal tevens niet of slechts in zeer geringe mate dienen als

foerageergebied voor de uit de omgeving bekende huismus, roofvogels of andere vogels met jaarrond beschermde nesten. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de voorgenomen ontwikkeling wordt de kastanjeboom, de haag met klimop en het gras weggehaald, en worden mogelijk werkzaamheden verricht aan de rand van de watergang. Door deze werkzaamheden kan er mogelijk wel verstoring optreden van broedende vogels. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels tot een acceptabel minimum verminderd.

Vissen, amfibieën en reptielen

Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van kleine modderkruiper en bittervoorn, welke onder de nieuwe wet Natuurbescherming niet meer beschermd. Rugstreeppad (wnb-hrl). Binnen het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. Indien de watergang volledig intact blijft, zijn negatieve effecten voor vissen en voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn op voorhand uitgesloten. Rugstreeppadden komen voornamelijk voor in terreinen met hoge dynamiek. Hieraan voldoet het plangebied niet. De aanwezigheid van de rugstreeppad is in de huidige omstandigheden op voorhand uit te sluiten. Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad.

Effectenbeoordeling

In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de rouwmantel. Het plangebied biedt echter geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten, zoals de rouwmantel, vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

- Het plangebied vormt mogelijk geschikt leefgebied voor grondgebonden zoogdiersoort zoals huisspitsmuis en veldmuis (Wnb-andere soorten).
- Naar verwachting kunnen vogels tot broeden komen in de haag met klimop, de watergang en/of in de kastanjeboom. Daarnaast kan tijdens de werkzaamheden verstoring van broedvogels plaatsvinden. Door werkzaamheden aan, en in de directe omgeving van de haag, watergang en kastanjeboom buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve ef-

fecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels sterk verminderd. Bij reguliere doorgang van de werkzaamheden tijdens de broedperiode wordt de kans op nestvorming, bewoonde nesten van broedvogels en dus ook de kans op broedende of nestelende vogels binnen het plangebied of in de directe omgeving sterk verminderd.

- Indien de watergang volledig intact blijft, zijn negatieve effecten voor strenger beschermde vissen en voortplantingsplaatsen van amfibieën op voorhand uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaardere beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, reptielen en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in dit geval hiervoor echter geen specifieke maatregelen nodig.

Aanbeveling

- In de huidige situatie is het voorkomen van de rugstreeppad redelijkerwijze uit te sluiten. Het is, in verband met de mogelijkheden van de rugstreeppad, aan te raden om situaties waarbij vergraafbaar zand blijft liggen, te voorkomen.